

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen  
2025-10-08  
Besvaras senast  
2025-10-15 kl. 12.00

Till socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall (M)

**2025/26:80 Talitas nekade tillstånd för skyddat boende**

Talita är en ideell organisation som erbjuder en väg ut ur prostitution, pornografi och människohandel för sexuella ändamål och in i ett helt nytt liv. Organisationens förebyggande arbete syftar till att motverka att unga tjejer hamnar i prostitution och pornografi, och det rehabiliterande arbetet gör det möjligt för kvinnor att lämna sexhandeln och skapa ett nytt liv i trygghet och frihet.

I Sverige driver Talita två skyddade boenden med rehabilitering i Stockholm (Villa Talita och Lilla Talita) samt en mottagning.

Det har de i alla fall gjort fram till nu. Sedan april 2024 råder tillståndsplikt för skyddade boenden, och nyligen meddelade Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) att Talita inte längre bedöms uppfylla kraven för sådant tillstånd. Ivo bedömer visserligen att personal och verksamhet uppfyller alla villkor men nekar dem ändå tillstånd då verksamheten har ett förbud mot att ta in alkohol på boendena. Ivo anser att alkoholförbudet strider mot kraven i 1 kap. 2 § SoL om respekt för den enskildes självbestämmande och integritet.

De kvinnor som söker sig till Talitas skyddade boenden är mycket utsatta. De har ofta tvingats konsumera alkohol och droger i samband med sexhandel. Här är alltså alkoholförbudet snarast ett utslag av just respekt för deras självbestämmande och integritet.

Det var en socialdemokratisk regering som tillsatte den utredning som låg till grund för den proposition som den nuvarande regeringen lade fram. Vi ansåg att lagen om tillståndsplikt var viktig för att säkerställa hög kvalitet och jämlika förhållanden över landet. Men – vi ser också att lagen är underfinansierad och att det av många ideella jourer är alldeles för dyrt både att ansöka om och leva upp till bemanningskraven. Risken att kompetensen, engagemanget och erfarenheten som finns i civilsamhället slås ut till förmån för privata vinstdrivande storbolag är tydlig.

I det här fallet verkar det som att Ivos bedömning inte ligger i linje med vad som varit lagstiftarens intentioner med trygga boenden med hög kvalitet. Rätten till självbestämmande och integritet är naturligtvis viktig, men rätten att slippa exponeras för droger och alkohol för bättre chanser att bygga ett nytt, tryggt liv borde väga lika tungt. Och här har Talita bedömt att deras boenden ska vara

alkoholfria av respekt för den sistnämnda rättigheten. Det borde staten respektera.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall:

Avser ministern att vidta några generella åtgärder för att reglera tillståndsplikten för skyddade boenden, exempelvis för att säkerställa att alkoholförbud inte blir grund för avslag?

.....

Sanna Backeskog (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren